قانون تعزیرات حکومتی

نوع سند: قوانین

قانون تعزیرات حکومتی

در سال 1367، در مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب رسید.

با توجه به ضرورت نظارت و کنترل دولت بر فعالیت‌های اقتصادی و لزوم اجرای مقررات قیمت‌گذاری و ضوابط توزیع، قانون تعزیرات حکومتی در سال 1367، در مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب رسید تا متخلفان از اجرای مقررات، بر اساس مواد این قانون تعزیر شوند. آخرین اصلاحات این قانون مربوط به سال 1390 می‌شود.

مادهٔ 1 ـ با توجه به ضرورت نظارت و کنترل دولت بر فعالیت‌های اقتصادی و لزوم اجرای مقررات قیمت گذاری و ضوابط توزیع، متخلفین از اجرای مقررات بر اساس مواد این قانون تعزیر میشوند.

فصل اول ـ تخلفات و تعزیرات مربوطه

فصل اول ـ تخلفات و تعزیرات مربوطه

مادهٔ 2 ـ گرانفروشی: عبارت است از عرضهٔ کالا یا خدمات به بهای بیش از نرخ‌های تعیین شده توسط مراجع رسمی بطور علی الحساب یا قطعی و عدم اجرای مقررات و ضوابط قیمت گذاری و انجام هر نوع اقدامات دیگر که منجر به افزایش بهای کالا یا خدمات برای خریدار گردد.

تعزیرات گرانفروشی بر اساس میزان و مراتب تخلف واحدها بشرح زیر می‌باشد:

الف ـ گرانفروشی تا مبلغ بیست هزار ریال:

مرتبهٔ اول ـ تذکر کتبی، تشکیل پرونده.

مرتبهٔ دوم ـ اخطار شدید، اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تخلف و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف اول».

مرتبهٔ سوم ـ جریمه از پنج هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف دوم».

مرتبهٔ چهارم ـ جریمه از ده هزار ریال تا ده برابر میزان گرانفروشی، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از یک تا شش ماه و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف سوم».

مرتبهٔ پنجم ـ علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبهٔ چهارم، تعطیل موقت از یک تا شش ماه و نصب پارچه به عنوان گرانفروش.

مرتبهٔ ششم ـ تعطیل و لغو پروانه واحد.

ب ـ گرانفروشی از مبلغ بیش از بیست هزار ریال تا مبلغ دویست هزار ریال:

مرتبهٔ اول ـ جریمه معادل مبلغ گرانفروشی و اخطار کتبی.

مرتبهٔ دوم ـ جریمه از یک تا دو برابر میزان گرانفروشی و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف اول».

مرتبهٔ سوم ـ جریمه از یک تا پنج برابر میزان گرانفروشی، اخطار قطع خدمات دولتی و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف دوم».

مرتبهٔ چهارم ـ علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبهٔ سوم، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از یک تا شش ماه و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف سوم».

مرتبهٔ پنجم ـ علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبهٔ سوم، تعطیل موقت واحد از یک تا شش ماه و نصب پارچه به عنوان گرانفروش.

مرتبهٔ ششم ـ تعطیل و لغو پروانهٔ واحد.

ج ـ گرانفروشی از مبلغ بیش از دویست هزار ریال تا یک میلیون ریال:

مرتبهٔ اول ـ جریمه از یک تا دو برابر میزان گرانفروشی، اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تخلف و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف اول».

مرتبهٔ دوم ـ جریمه از دو تا پنج برابر میزان گرانفروشی، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از یک تا شش ماه و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف دوم».

مرتبهٔ سوم ـ علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبهٔ دوم، تعطیل موقت واحد از یک تا شش ماه، نصب پارچه به عنوان گرانفروش و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف سوم».

مرتبهٔ چهارم ـ علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبهٔ دوم، تعطیل و لغو پروانهٔ واحد و لغو کارت بازرگانی.

د ـ گرانفروشی بیش از مبلغ یک میلیون ریال:

مرتبهٔ اول ـ جریمه از دو تا پنج برابر میزان گرانفروشی، اخطار کتبی و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف اول».

مرتبهٔ دوم ـ جریمه از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از یک تا شش ماه و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف دوم».

مرتبهٔ سوم ـ علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبهٔ دوم، تعطیل موقت واحد از یک تا شش ماه، نصب پارچه به عنوان گرانفروش و ممهور نمودن پروانهٔ واحد به مهر «تخلف سوم».

مرتبهٔ چهارم ـ علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبهٔ دوم، تعطیل و لغو پروانهٔ واحد و لغو کارت بازرگانی.

تبصره

تبصره: در صورت تکرار تخلف، اعمال تعزیرات متناسب با مبلغ و مراتب تخلف خواهد بود.

مادهٔ 3 ـ کم فروشی و تقلب: عبارتست از عرضهٔ کالا یا خدمات کمتر از میزان و مقادیر خریداری شده از نظر کمی یا کیفی که به مبنای تعیین نرخ مراجع رسمی قرار گرفته است.

تعزیرات کم فروشی و تقلب با توجه به میزان و مراتب آن عیناً مطابق تعزیرات گرانفروشی میباشد.

مادهٔ 4 ـ احتکار: عبارتست از نگهداری کالا بصورت عمده با تشخیص مرجع ذیصلاح و امتناع از عرضهٔ آن به قصد گرانفروشی یا اضرار به جامعه پس از اعلام ضرورت عرضه توسط دولت.

تعزیرات احتکار بشرح زیر می‌باشد:

مرتبهٔ اول ـ الزام به فروش کالا و اخذ جریمه معادل ده درصد ارزش کالا.

مرتبهٔ دوم ـ فروش کالا، توسط دولت و اخذ جریمه از بیست تا صد درصد ارزش کالا:

مرتبهٔ سوم ـ فروش کالا توسط دولت، اخذ جریمه از یک تا سه برابر ارزش کالا، قطع تمام یا قسمتی از سهمیه و خدمات دولتی تا شش ماه و نصب پارچه در محل واحد بعنوان محتکر.

مرتبهٔ چهارم ـ علاوه بر مجازات مرتبهٔ سوم، لغو پروانهٔ واحد و معرفی از طریق رسانه‌های گروهی به عنوان محتکر.

تبصره

تبصره ـ در صورتی که نگهداری کالا با اطلاع مراجع ذیصلاح باشد مشمول احتکار نیست.

مادهٔ 5 (اصلاحی 08/04/1390) ـ عرضهٔ خارج از شبکه: عبارتست از عرضهٔ کالا بر خلاف ضوابط توزیع و شبکه‌های تعیین شده وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر وزارتخانه‌های ذیربط.

تعزیرات عرضهٔ خارج از شبکه نسبت به مقدار کالای به فروش رفته بشرح زیر میباشد:

مرتبهٔ اول ـ تذکر کتبی و قطع سهمیه به مدت سه ماه.

مرتبهٔ دوم ـ اخذ جریمه تا دو برابر مبلغ فروش خارج از شبکه.

مرتبهٔ سوم ـ اخذ جریمه از سه تا پنج برابر مبلغ فروش خارج از شبکه.

تبصره

تبصره‌ـ چنانچه کالا به فروش نرفته باشد، علاوه بر الزام به عرضهٔ کالا در شبکه، اخذ جریمه معادل ده درصد ارزش رسمی کالا.

مادهٔ 6 (اصلاحی 08/11/1399): عدم درج قیمت: عبارتست از عدم درج قیمت کالاها یا خدمات مشمول به نحوی که برای مراجعین قابل رویت باشد به صورت نصب برچسب یا اتیکت یا به صورت نصب تابلوی نرخ در محل واحد.

تعزیرات عدم درج قیمت به شرح زیر میباشد:

مرتبهٔ اول ـ تذکر کتبی، درج در پروندهٔ واحد.

مرتبهٔ دوم ـ اخذ جریمه از 350/000 تا 3/500/000 ریال.

مرتبهٔ سوم ـ اخذ جریمه از 000 /500 /3 تا 000 /000 /6 ریال، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از سه تا شش ماه و در صورت مصلحت نصب پارچه به عنوان متخلف.

تبصره

تبصره- در مواردی که قیمت رسمی برای کالا و خدمات تعیین شده باشد درج قیمت بر اساس قیمت رسمی خواهد بود.

مادهٔ 7 ـ اخفاء و امتناع از عرضهٔ کالا: عبارت است از خودداری از عرضه کالای دارای نرخ رسمی به قصد گرانفروشی یا تبعیض در فروش.

تعزیرات اخفاء و امتناع از عرضهٔ کالا به شرح زیر میباشد:

مرتبهٔ اول ـ تذکر کتبی، درج در پروندهٔ واحد و عرضهٔ کالا به نرخ رسمی.

مرتبهٔ دوم – عرضهٔ کالا به نرخ رسمی و اخذ جریمه از دو تا پنج برابر ارزش رسمی کالا.

مرتبهٔ سوم ـ علاوه بر مجازات‌های مرتبهٔ دوم، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از سه تا شش ماه.

مادهٔ 8 (اصلاحی 08 11 1399) ـ عدم صدور فاکتور عبارت است از خودداری از صدور فاکتور مطابق فرمها و ضوابط تعیین شدهٔ وزارت امور اقتصادی و دارایی یا صدور فاکتور خلاف واقع در مورد اقلام مشمول.

تعزیرات عدم صدور فاکتور به شرح زیر میباشد:

مرتبهٔ اول ـ تذکر کتبی، درج در پروندهٔ واحد.

مرتبهٔ دوم ـ اخذ جریمه از 000 /350 ریال تا 000 /500 /3 ریال.

مرتبهٔ سوم ـ اخذ جریمه از 000 /500 /3 ریال تا 000 /000 /6 ریال، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از سه تا شش ماه و در صورت مصلحت نصب پارچه به عنوان متخلف.

مادهٔ 9 ـ عدم اجرای ضوابط قیمت گذاری و توزیع: عبارتست از عدم مراجعه و ارائهٔ مدارک لازم جهت اجرای ضوابط قیمت گذاری و توزیع به مراجع قانونی بدون عذر موجه و بیش از مدت سه ماه از تاریخ ترخیص کالای وارداتی یا تولید محصول داخلی اقلام مشمول.

تعزیرات عدم اجرای ضوابط قیمت گذاری و توزیع به شرح زیر میباشد:

مرحلهٔ اول ـ اخطار کتبی و تمدید مهلت حداکثر یک هفته.

مرحلهٔ دوم ـ جریمه از یک تا پنج برابر ارزش رسمی کالا و تمدید مهلت حداکثر یک هفته.

مرحلهٔ سوم ـ علاوه بر مجازات طبق مرحلهٔ دوم، قطع سهمیه یا خدمات دولتی به مدت سه ماه و لغو کارت بازرگانی به مدت یکسال.

تبصره

تبصره- مراحل فوق در مورد هر کالا مستقلا اعمال خواهد شد.

مادهٔ 10 ـ عدم اجرای تعهدات واردکنندگان در قبال دریافت ارز و خدمات دولتی عبارتست از تخلف از ضوابط و مقررات تعیین شدهٔ دولت در مورد واردات که منجر به عدم اجرای تعهدات و یا کاهش کمی یا کیفی کالا و یا خروج ارز از کشور گردد.

تعزیرات عدم اجرای تعهدات واردکنندگان در قبال دریافت ارز و خدمات دولتی به شرح زیر میباشد:

جریمه معادل تفاوت نرخ ارز با نرخ رایج در بازار و یا اعادهٔ عین ارز نسبت به مقدار کسری یا عدم انجام تعهدات، تعلیق کارت بازرگانی از شش ماه تا یکسال و در صورت تکرار از یکسال تا ابطال و در صورت وقوع سوء استفاده علاوه بر مجازات‌های فوق جریمه تا پنج برابر مبلغ سوء استفاده.

تبصره

تبصره- در صورتی که کالای وارده از نوع مجاز باشد پس از اعمال مجازات‌های فوق به صاحب آن مسترد میگردد.

مادهٔ 11- عدم اجرای تعهدات تولیدکنندگان در قبال دریافت ارز و خدمات دولتی: عبارتست از عدم تولید و عرضهٔ محصول طبق قرارداد و برنامهٔ تعیین شدهٔ دولت از قبیل نوع، مقدار، قیمت، استاندارد، شرایط تحویل و... بدون عذر موجه.

تعزیرات عدم اجرای تعهدات تولیدکنندگان در قبال دریافت ارز و خدمات دولتی به شرح زیر میباشد:

تذکر کتبی ضمن درج در پروندهٔ واحد، اعلام مراتب به وزارتخانه یا مؤسسهٔ ذیربط، جریمه معادل تفاوت نرخ ارز با نرخ رایج در بازار یا اعادهٔ عین ارز نسبت به مقدار کسری یا عدم انجام تعهدات و در صورت تکرار علاوه بر مجازات فوق جریمه از یک تا سه برابر مبلغ سوء استفاده.

تبصره

تبصره- در صورتی که واحدهای تولیدی مبادرت به واردات مواد اولیه و یا کالای تجاری نمایند مشمول مادهٔ 10 خواهند بود.

مادهٔ 12- نداشتن پروانهٔ کسب واحدهای صنفی: عبارتست از عدم اخذ پروانه بدون عذر موجه ظرف مهلت و ضوابط و مقرراتی که توسط هیأت عالی نظارت بر شورای مرکزی اصناف تعیین و اعلام میگردد.

تعزیرات نداشتن پروانه کسب واحدهای صنفی متناسب با نوع واحدها به شرح زیر میباشد:

الف (اصلاحی 08؟11؟1399) ـ در مورد واحدهای صنفی تولیدی:

مرحلهٔ اول ـ اخطار کتبی و تمدید مهلت تا مدت شش ماه.

مرحلهٔ دوم ـ قطع تمام یا برخی خدمات دولتی تا مدت سه ماه، اخذ جریمه تا 000 /000 /7 ریال و تمدید مهلت تا سه ماه.

مرحلهٔ سوم ـ تعطیل واحد تا زمان اخذ پروانهٔ کسب.

ب (اصلاحی 08؟11؟1399) ـ در مورد واحدهای صنفی خدماتی:

مرحلهٔ اول ـ اخطار کتبی و تمدید مهلت تا سه ماه.

مرحلهٔ دوم ـ قطع سهمیه یا برخی خدمات دولتی تا مدت سه ماه، اخذ جریمه تا 000 /000 /10 ریال و تمدید مهلت تا مدت سه ماه.

مرحلهٔ سوم ـ تعطیل واحد تا زمان اخذ پروانهٔ کسب.

ج (اصلاحی 08؟11؟1399) ـ در مورد واحدهای صنفی خدماتی توزیعی:

مرحلهٔ اول ـ اخطار کتبی و تمدید مهلت تا مدت دو ماه.

مرحله دوم ـ قطع سهمیه یا برخی خدمات دولتی تا مدت سه ماه، اخذ جریمه تا مبلغ 000 /000 /20 ریال و تمدید مهلت تا مدت یک ماه.

مرحلهٔ سوم ـ تعطیل واحد تا زمان اخذ پروانهٔ کسب.

مادهٔ 13 (اصلاحی 08؟11؟1399) ـ نداشتن پروانهٔ بهره برداری واحدهای تولیدی: عبارتست از عدم اخذ پروانهٔ بهره برداری بدون عذر موجه ظرف مهلت و ضوابط و مقرراتی که توسط وزارتخانه‌های تولیدی (حسب مورد) تعیین و اعلام میگردد.

تعزیرات نداشتن پروانهٔ بهره برداری واحدهای تولیدی به شرح زیر میباشد:

مرحلهٔ اول ـ اخطار کتبی و تمدید مهلت تا مدت شش ماه.

مرحلهٔ دوم ـ قطع سهمیه یا برخی خدمات دولتی تا مدت سه ماه، اخذ جریمه تا مبلغ 000 /000 /10 ریال و تمدید مهلت تا مدت سه ماه.

مرحلهٔ سوم ـ تعطیل واحد تا زمان اخذ پروانهٔ بهره برداری.

تبصره

تبصره ـ در مورد واحدهای فاقد گواهی از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی (در مورد اقلام مشمول استاندارد اجباری) که تولیدات آن‌ها از نظر ایمنی مضر باشد بلافاصله نسبت به تعطیل واحد تا زمان اخذ پروانه اقدام میگردد.

مادهٔ 14 ـ فروش ارزی، ریالی ـ عبارتست از فروش کالا یا خدمات در مقابل دریافت ارز یا واریزنامه ارز صادراتی بابت تمام یا قسمتی از بهای کالا یا خدمات در داخل کشور بر خلاف مقررات قانون و مصوبات دولت.

تعزیرات فروش ارزی، ریالی بشرح زیر می‌باشد:

اخذ کلیهٔ ارز یا واریزنامه‌های دریافتی یا معادل ریالی آن‌ها به نرخ بازار و در صورت تکرار علاوه بر مجازات فوق، حسب مورد قطع سهمیه و خدمات دولتی یا لغو کارت بازرگانی از سه تا شش ماه.

مادهٔ 15 ـ فروش اجباری ـ عبارتست از فروش اجباری کالا به همراه کالای دیگر در سطح عمده فروشی یا خرده فروشی.

تعزیرات فروش اجباری به شرح زیر می‌باشد:

جریمه از یک تا دو برابر ارزش کالای تحمیلی.

مادهٔ 16 ـ عدم اعلام موجودی کالا ـ عبارتست از عدم اظهار صحیح واحدهای عمده فروشی نسبت به مقدار موجودی کالاهای دارای نرخ رسمی که ضرورت اعلام آن توسط دولت تعیین میشود.

تعزیرات عدم اعلام موجودی کالا عیناً مطابق تعزیرات اخفاء و امتناع از عرضهٔ کالا میباشد.

مادهٔ 17 ـ در مواردی که کالا بر خلاف ضوابط و مقررات توزیع یا قیمت بصورت عمده در اختیار اشخاص غیر واجد شرایط جهت فروش قرار گیرد، علاوه بر مجازات فروشنده، اشخاص حقیقی یا حقوقی خریدار کالا نیز به پرداخت جریمه معادل یک تا سه برابر درآمد من غیرحق محکوم میگردند.

تبصره

تبصره ـ در صورتی که کالا توسط خریدار به فروش نرفته باشد ضمن استرداد عین کالا، کلیهٔ هزینه‌های جنبی به عهدهٔ خریدار میباشد.

فصل دوم ـ تخلفات بخش دولتی

فصل دوم ـ تخلفات بخش دولتی

مادهٔ 18- در صورتیکه تخلفات فصل اول در وزارتخانه‌ها و شرکت‌ها و مؤسسات دولتی و تحت پوشش دولت و نهادهای انقلاب اسلامی و ملی شده واقع شود تعزیرات مربوطه به شرح زیر خواهد بود:

الف ـ در صورتی که درآمد حاصل از تخلفات در جهت منافع و مصالح شرکت یا دستگاه ذیربط منظور شده باشد:

مرتبهٔ اول ـ اخذ درآمد حاصل از تخلفات و واریز آن به حساب خزانه.

مرتبهٔ دوم ـ اخذ درآمد حاصل از تخلفات و واریز آن به حساب خزانه.

برکناری متخلف از سمت خود بطور دائم و انفصال از خدمات دولتی بمدت شش ماه.

مرتبهٔ سوم ـ اخذ درآمد حاصل از تخلفات و واریز آن به حساب خزانه و انفصال دائم از خدمات دولتی.

ب ـ در صورتی که در نتیجهٔ تخلفات ارتکابی درآمد من غیر حق عاید فرد یا افراد در داخل یا خارج شرکت یا دستگاه شده باشد، انفصال دائم از خدمات دولتی، اخذ درآمد حاصل از تخلفات و واریز آن به حساب خزانه و در صورتی که میزان اختلاس تا پنجاه هزار ریال باشد، شش ماه تا سه سال حبس و هرگاه بیش از این مبلغ باشد، دو تا ده سال حبس و در هر مورد جریمه معادل دو برابر مبلغ اختلاس.

ج ـ در صورتی که در نتیجهٔ تخلفات ـ هیچگونه درآمدی عاید نشده باشد:

مرتبهٔ اول ـ برکناری متخلف از سمت خود از یک تا شش ماه.

مرتبهٔ دوم ـ انفصال موقت از خدمات دولتی از سه ماه تا یکسال.

مرتبهٔ سوم ـ انفصال دائم از خدمات دولتی.

تبصره

تبصره: در صورتیکه تخلفات در شرکت‌ها و دستگاه‌های موضوع ماده 17 توسط فرد یا افراد به صورت مستمر یا مکرر و بصورت تشکیل شبکه انجام گرفته باشد مشمول تعزیرات تشکیل شبکه خواهد بود و متخلفین از انجام خدمات دولتی محروم خواهند شد.

فصل سوم ـ تشکیلات تعزیرات حکومتی بخش دولتی

فصل سوم ـ تشکیلات تعزیرات حکومتی بخش دولتی

مادهٔ 19- به منظور اعمال نظارت و کنترل دولت بر فعالیت‌های اقتصادی بخش دولتی شامل وزارتخانه‌ها، سازمانها، دستگاه‌های دولتی، شرکت‌های دولتی و تحت پوشش دولت و ملی شده و بانک‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و شرکت‌های تابعه و همچنین شرکت‌هایی که بیش از پنجاه درصد سهام آن‌ها متعلق به دستگاه‌ها و شرکت‌های مزبور باشد مسوولیت بازرسی، پیگیری و رسیدگی به تخلفات و تعزیرات مربوطه به کمیسیون مرکزی تعزیرات حکومتی بخش دولتی با تشکیلات و شرح وظایف آتی محول می‌گردد.

مادهٔ 20: اعضای کمیسیون مرکزی عبارتند از:

1- معاون نخست وزیر به عنوان رئیس کمیسیون.

2- نمایندهٔ دادستان کل کشور از دادسرای انقلاب.

3- معاون برنامه ریزی وزارت کشور.

4- معاون وزارت اطلاعات.

5- معاون امور مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی.

6 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ مدیرعامل سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان به نمایندگی از وزارت صنعت، معدن و تجارت.

7- معاون وزارتخانهٔ ذیربط (حسب مورد).

تبصره

تبصره ـ جلسات کمیسیون مرکزی با حضور 5 نفر از اعضاء رسمیت می‌یابد و احکام صادره و مصوبات حداقل با چهار رأی معتبر میباشد.

مادهٔ 21 ـ در استان‌هایی که تشکیل کمیسیون تعزیرات حکومتی بخش دولتی با تایید نخست وزیر ضرورت یابد کمیسیونی با ترکیب زیر تشکیل خواهد شد:

1- استاندار بعنوان رئیس کمیسیون.

2- دادستان انقلاب.

3- معاون برنامه ریزی استاندار.

4- مدیرکل اطلاعات.

5- مدیرکل امور اقتصادی و دارایی.

6- مدیرکل بازرگانی.

7- مدیرکل وزارتخانهٔ ذیربط.

تبصره

تبصره ـ نصاب رسمیت جلسات کمیسیون تعزیرات حکومتی استان و اعتبار آراء صادره مشابه کمیسیون مرکزی خواهد بود.

مادهٔ 22- شرح وظایف کمیسیون مرکزی عبارتست از:

1- پیشنهاد فهرست کالاها و خدمات مشمول طرح تعزیرات حکومتی بخش دولتی.

2- تشکیل واحدهای داخلی کمیسیون مرکزی و تعیین ترکیب اعضاء و تصویب شرح وظایف و آئیننامهٔ اجرایی، مالی و استخدامی حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ ابلاغ این قانون که به تایید نخست وزیر میرسد.

تبصره

تبصرهٔ 1 ـ حداکثر مبالغ پرداختی بابت حقوق و مزایای پرسنل از سقف مصوب شورای حقوق و دستمزد سازمان امور اداری و استخدامی کشور تجاوز نمی‌نماید.

تبصره

تبصرهٔ 2 ـ جریمه‌های دریافتی به حساب خزانه واریز میشود و اعتبارات مورد نیاز کمیسیون مرکزی و کمیسیون‌های استان‌ها و واحد رسیدگی به شکایات و حقوق بازرسان در سال 1368 با تایید نخست وزیر از محل درآمد سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان تامین و از طریق معاون اجرایی نخست وزیر و حسب مورد رئیس کمیسیون مرکزی یا مسئول واحد رسیدگی به شکایات پرداخت می‌گردد.

3 ـ تهیه و تصویب آئیننامه‌های اجرائی مربوط به این فصل در چارچوب این قانون که به تایید نخست وزیر میرسد.

4 ـ تعیین بازرس و صدور کارت بازرسی از واحدهای مشمول این قانون.

5- رسیدگی و صدور حکم و اتخاذ تصمیم در مورد متخلفین.

6- نظارت بر عملکرد کمیسیون‌های تعزیرات استانها.

تبصره

تبصره ـ رئیس و سایر اعضاء کمیسیون تعزیرات استان در قبال کمیسیون مرکزی در چارچوب این قانون و آئیننامه‌های مربوطه مسئولیت داشته و در مورد مفاد این قانون تابع مقررات و آئیننامه‌های کمیسیون مرکزی میباشند و در صورت احراز تخلف رئیس یا هر یک از اعضاء کمیسیون تعزیرات استان، مراتب از سوی کمیسیون مرکزی به واحد رسیدگی به شکایات موضوع ماده 23 احاله خواهد شود.

مادۀ 23- به منظور رسیدگی به شکایات از احکام صادرۀ کمیسیون مرکزی و کمیسیون‌های استان‌ها و تجدیدنظر در آن‌ها و نیز رسیدگی به تخلفات مجریان تعزیرات حکومتی بخش دولتی واحدی زیر نظر نخست وزیر با ترکیب زیر تشکیل می‌گردد:

1- نمایندۀ نخست وزیر به عنوان رئیس واحد.

2 ـ یکی از قضات دادگاه‌های انقلاب به نمایندگی از رئیس دیوان عالی کشور.

3- یک نفر عضو ثابت از اعضای کمیسیون مرکزی به انتخاب کمیسیون.

تبصره

تبصره- شرح وظایف و آئیننامۀ واحد مزبور بوسیلۀ هیأتی مرکب از نمایندۀ رئیس دیوان عالی کشور در این واحد، نمایندۀ دادستان کل کشور در کمیسیون مرکزی و نمایندۀ نخست وزیر تهیه میشود و به تایید رئیس دیوان عالی کشور و نخست وزیر میرسد.

مادۀ 24 ـ آئیننامۀ نحوۀ رسیدگی کمیسیون تعزیرات حکومتی بخش دولتی توسط هیأت مذکور در تبصرۀ مادۀ 23 تصویب میشود.

مادۀ 25 ـ مراجع صدور احکام تعزیرات حکومتی بخش دولتی و واحد رسیدگی به شکایات در زمینۀ کشف و اثبات جرم، جلوگیری از امحاء آثار جرم یا تبانی و فرار متهم بر اساس موادی از آیین دادرسی کیفری که توسط هیأت مذکور در تبصرۀ مادۀ 23 تعیین میشود، اقدام می‌نمایند.

مادۀ 26 ـ واحدهای انتظامی اعم از کمیتۀ انقلاب اسلامی، ژاندارمری، شهربانی و همچنین مسوولین بانک‌ها و زندان‌ها و ادارات ثبت اسناد سراسر کشور و سایر دستگاه‌ها و شرکت‌های موضوع ماده 19 حسب مورد موظفند نسبت به اجرای احکام صادره از سوی کمیسیون مرکزی با کمیسیون‌های تعزیرات استان‌ها و واحد رسیدگی به شکایات اقدام نمایند.

مادۀ 27 ـ وزارتخانه‌ها و واحدهای تابعه آن‌ها موظفند در چهارچوب وظایف قانونی خود ضوابط خاص و دستورالعمل‌های اجرایی در رابطه با اقلام مشمول طرح را به کمیسیون مرکزی تعزیرات حکومتی بخش دولتی اعلام نمایند.

مادۀ 28 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ در مواردی که در اجرای مقررات تعزیرات حکومتی بخش دولتی و اجرای ضوابط توزیع اقلام مشمول طرح، ناهماهنگی و اختلاف نظری بین وزارتخانه‌های ذیربط باشد، نظر قطعی توسط کمیسیونی مرکب از نخست وزیر و وزراء امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت اعلام و برای دستگاه‌ها لازم الاجراء میباشد.

فصل چهارم ـ تشکیلات تعزیرات حکومتی بخش غیردولتی

ماده 29

ماده 29- به منظور اجرای این قانون در بخش غیردولتی ستادی به عنوان «ستاد مرکزی تعزیرات حکومتی» با ترکیب زیر تشکیل می‌گردد:

1 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیأت عالی نظارت به عنوان رئیس ستاد.

2 ـ وزیر کشور.

3 ـ رئیس شورای مرکزی اصناف.

4- نمایندۀ تام الاختیار رئیس دیوان عالی کشور.

5 ـ وزیر صنایع.

6- مدیرعامل سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان.

تبصره

تبصره ـ جلسات ستاد مرکزی با حضور 5 نفر از اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه با حداقل چهار رأی معتبر و لازم الاجراء می‌باشد.

مادۀ 30 ـ وظایف ستاد مرکزی تعزیرات حکومتی بشرح زیر می‌باشد:

1- تصویب آئیننامه‌های اجرائی، مالی و استخدامی.

تبصره

تبصره (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ تهیه آئیننامۀ اجرایی مربوط به تعزیرات حکومتی بخش غیردولتی به عهدۀ وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌باشد.

2- تصویب بودجۀ مورد نیاز اجرای طرح برای کلیه دستگاه‌های ذیربط در بخش غیردولتی.

3- تعیین تعداد ناظران و نیروی انسانی اجرایی طرح.

4- ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی.

5- اتخاذ تصمیم‌های ضروری در چارچوب این قانون.

مادۀ 31 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند بر اساس مصوبات ستاد مرکزی تعزیرات حکومتی نسبت به استخدام و بکار گماردن ناظران و پرسنل مورد نیاز واحدهای اجرائی در سطح کشور اقدام نماید.

ناظرانی که به وسیلۀ وزارت صنعت، معدن و تجارت و ادارات مربوطه معرفی می‌شوند و برای آن‌ها از سوی دادستان انقلاب کارت بازرسی صادر میشود در حدود این قانون ضابط دادگستری محسوب میشوند.

تبصره

تبصرۀ 1 ـ در شهرها یا بخش‌هایی که ادارات بازرگانی وجود ندارند وظایف و مسئولیت بازرسی و تعیین ناظران به ترتیب به عهدۀ دادستان‌های انقلاب یا نمایندۀ آنان میباشد.

تبصره

تبصرۀ 2 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ هزینه‌های اجرای طرح در شهرها و بخش‌های مذکور در تبصرۀ فوق بنا به پیشنهاد رئیس دیوانعالی کشور و تصویب ستاد مرکزی از محل درآمدهای پیش بینی شده توسط

وزارت صنعت، معدن و تجارت تامین میشود و در اختیار رئیس دیوانعالی کشور قرار میگیرد.

مادۀ 32 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ مسئولیت هماهنگی، پیگیری و بازرسی تخلفات مندرج در فصل اول این قانون و امور تشکیلاتی آن‌ها به عهدۀ وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌باشد و کلیه دستگاه‌های اجرائی، انتظامی و بانک‌ها ضمن همکاری لازم مکلف به اجرای بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوطه خواهند بود.

مادۀ 33 ـ ستاد مرکزی تعزیرات حکومتی تعداد ناظران مورد نیاز را به شورای مرکزی اصناف اعلام می‌کند و شورای مرکزی اصناف به میزان بیش از دو سوم تعداد مورد نیاز را به ستاد معرفی می‌نماید تا ستاد از بین آن‌ها به میزان یک سوم تعداد مورد نیاز انتخاب و برای صدور کارت به دادسرای انقلاب معرفی نماید.

مادۀ 34 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ کلیۀ سازمان‌های صنفی و شرکت‌های تعاونی صنفی موظف به همکاری با ناظران این قانون خواهند بود و هرگونه عدم همکاری و سهل انگاری، تخلف محسوب میشود و کمیسیون‌های نظارت شهرها موظفند با درخواست وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به عزل و نصب مسئولین سازمان‌های مذکور اقدام لازم معمول دارند.

مادۀ 35 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ جهت رسیدگی به تخلفات ناظران و مأموران ذیربط، واحدی بنام واحد رسیدگی به شکایات در وزارت صنعت، معدن و تجارت تشکیل میشود و در صورت احراز تخلف، موضوع به دادگاه‌های انقلاب ارجاع می‌گردد.

تبصره

تبصره ـ در شهرها و بخش‌های مذکور در تبصرۀ 1 مادۀ 31، واحد رسیدگی به شکایات توسط دادسرای انقلاب تعیین میشود.

مادۀ 36 ـ رسیدگی به تخلفات مشمول تعزیرات حکومتی بخش غیردولتی و صدور حکم، توسط دادگاه‌های انقلاب اسلامی انجام میگیرد و دادسراها و دادگاه‌های انقلاب اسلامی مکلفند پرونده‌های تعزیرات حکومتی را خارج از نوبت و مقدم بر سایر پرونده‌ها رسیدگی نمایند.

تبصره

تبصرهٔ 1 ـ دادیاران و دادستان‌هایی که رئیس دیوان عالی کشور و دادستان کل کشور آن‌ها را صالح بدانند می‌توانند در خصوص پرونده‌های تعزیرات حکومتی که به دادگاه‌های انقلاب ارجاع می‌شوند احکام تعزیری صادر نمایند.

تبصره

تبصرهٔ 2 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ در مورد مجازات‌های تذکر کتبی، اخطار، توبیخ و اخذ تعهد، رسیدگی و صدور حکم به عهدهٔ وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌باشد.

مادهٔ 37 ـ احکام دادگاه‌های انقلاب در اجرای این قانون قطعی و لازم الاجراست و در صورتی که قاضی صادرکنندهٔ حکم متوجه اشتباه شرعی و یا قانونی خود بشود می‌تواند تقاضای تجدیدنظر نماید و در این صورت چنانچه حکم اجراء نشده باشد، اجرای حکم متوقف میشود.

تبصره

تبصرهٔ 1 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ چنانچه دادستان یا جانشین دادستان مجری حکم یا وزارت صنعت، معدن و تجارت معتقد به اشتباه قاضی باشند اعتراض خود را به قاضی صادرکنندهٔ حکم تذکر میدهند، در صورتیکه قاضی مزبور اعتراض را بپذیرد طبق ذیل این ماده عمل میشود و در غیر این صورت حکم صادر اجراء میشود و تقاضای تجدیدنظر همراه با پرونده به مرجع تجدیدنظر ارسال می‌گردد.

تبصره

تبصرهٔ 2 ـ چنانچه محکوم علیه به حکم صادره اعتراض داشته باشد باید ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ حکم و در مواردی که دور از دسترس باشد ظرف مدت بیشتری (حداکثر 20 روز) که در آیین نامه مشخص میشود، اعتراض نماید، در صورتی که قاضی صادرکنندهٔ حکم اعتراض را بپذیرد طبق ذیل این ماده عمل میشود و در غیر اینصورت حکم صادره اجراء میشود و تقاضای تجدیدنظر همراه با پرونده به مرجع تجدیدنظر ارسال می‌گردد.

تبصره

تبصرهٔ 3 ـ مرجع تجدیدنظر مذکور در این ماده رئیس دیوانعالی کشور میباشد که می‌تواند امر تجدیدنظر را حسب مورد به قضاتی که تعیین می‌کند واگذار نماید. تجدیدنظر به ترتیب فوق فقط برای یکبار ممکن خواهد بود.

مادهٔ 38 ـ برای تخفیف و تعلیق مجازات‌های مقرر در این قانون علاوه بر شرایط لازم طبق قوانین جاری، موافقت دادگاه صادرکنندهٔ حکم و دادستان مربوط نیز ضروری میباشد.

مادهٔ 39 (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ کلیهٔ درآمدهای ناشی از جریمه‌های دریافتی به حساب خزانه واریز میشود و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است اعتبارات مورد نیاز را بر اساس بودجهٔ مصوب ستاد مرکزی تعزیرات حکومتی از محل وجوه جرایم در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار دهد.

تبصره

تبصره (اصلاحی 08؟04؟1390) ـ وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند به عنوان تنخواه گردان تا مبلغ یک میلیارد ریال از محل درآمد سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان اخذ نماید.

فصل پنجم ـ اصلاحات قانون نظام صنفی مصوب 13 /4/ 1359 شورای انقلاب

مادهٔ 40- قانون نظامی [نظام]صنفی مصوب 13 /4/ 1359 شورای انقلاب با اصلاحات انجام شده و اصلاحات آتی لازم الاجراء میباشد.

مادهٔ 41 ـ وظایف و اختیارات مذکور در قانون نظام صنفی برای دادگاه کیفری و دادسرای عمومی به دادگاه و دادسرای انقلاب اسلامی محول می‌گردد.

مادهٔ 42- عبارت ذیل به عنوان بند 10 به مادهٔ 48 قانون نظام صنفی اضافه میگردد:

«10- دادستان انقلاب شهر یا نمایندهٔ او».

مادهٔ 43- عبارت ذیل به عنوان بند 12 به مادهٔ 52 قانون نظام صنفی اضافه میگردد:

«12- دادستان کل کشور یا دادستان انقلاب تهران به نمایندگی».

مادۀ 44 (اصلاحی 08/04/1390) ـ جملۀ ذیل به عنوان تبصره به مادۀ 83 قانون نظام صنفی اضافه میگردد:

«تبصره ـ مدیریت امور ناظران اعم از استخدام، حکم، عزل، نصب و... به عهدۀ وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌باشد».

فصل ششم ـ سایر مقررات

فصل ششم ـ سایر مقررات

مادۀ 45 ـ فهرست کالاها و خدمات مشمول تعزیرات حکومتی بخش دولتی و غیردولتی به وسیلۀ ستاد موضوع مادۀ 29 به اضافۀ نمایندۀ نخست وزیر تعیین می‌گردد.

مادۀ 46 ـ چنانچه متهمان پرونده‌ای، از بخش دولتی و غیردولتی باشند، پرونده ابتدا در مرجع صدور احکام تعزیرات حکومتی بخش دولتی مطرح میشود و پس از تعیین تکلیف متهمان بخش دولتی، جهت رسیدگی به اتهامات متهمان بخش غیردولتی به دادگاه انقلاب ارسال میگردد.

مادۀ 47 ـ مرجع تجدیدنظر موضوع تبصرۀ 3 مادۀ 37، هیأتی را مأمور بررسی پرونده‌های متشکل در زمان اجرای آئیننامه‌های تعزیرات حکومتی که تعیین تکلیف نشده‌اند، می‌نماید تا ضمن مختومه کردن موارد غیر مهم، بقیه را به مراجع مربوط طبق این قانون ارجاع کند.

آندسته از پرونده‌های تعزیرات حکومتی که در زمان تصویب این قانون دارای اعتراض به حکم صادره از سوی محکوم علیه باشند، مشمول تجدیدنظر خواهند بود.

مادۀ 48 ـ در صورتی که تخلفات مشمول تعزیرات حکومتی بصورت مستمر یا مکرر و یا تشکیل شبکه انجام شده باشد متخلفان به اشد تعزیرات تعیین شده در هر یک از جرایم ارتکابی و در مرتبۀ مربوطه محکوم میگردند.

> **تبصره**
>
> تبصره- در صورتیکه تشکیل شبکه به قصد اخلال در نظام اقتصادی صورت گرفته باشد علاوه بر محکومیت به تعزیرات فوق توسط مراجع صدور احکام تعزیرات حکومتی، موضوع توسط دادگاه انقلاب پیگیری میشود.
>
> مادۀ 49 ـ در مواردی که در این قانون مراتب متعدد برای مجازات تعیین شده است چنانچه تکرار جرم با

فاصلهٔ بیش از مدت 2 سال از تاریخ قطعیت اولین حکم صورت گیرد، مرتبهٔ اول تلقی میشود.

مادهٔ 50- در مواردی که در این قانون لغو پروانه و تعطیل واحد پیش بینی شده است اشتغال مجدد متخلفان در همان واحد پس از گذشت یکسال از تاریخ لغو پروانه، موکول به تحصیل پروانهٔ جدید با رعایت مقررات قانون مربوطه خواهد بود.

مادهٔ 51 ـ در مواردی که تخلفاتی از انواع مختلف توسط متخلف صورت گیرد برای هر یک از جرایم مجازات جداگانه تعیین میشود.

مادهٔ 52 ـ تخلفاتی که در این قانون پیش بینی نشده‌اند تابع قوانین و مقررات جاری کشور میباشند و هرگاه برای تخلفات مذکور در این قانون در سایر قوانین کیفر شدیدتری مقرر شده باشد مرتکب به کیفر اشد محکوم خواهد شد.

مادهٔ 53 ـ در مواردی که بعلت وقوع تخلفات مشمول تعزیرات حکومتی خسارتی متوجه شرکت‌ها و دستگاه‌های موضوع مادهٔ 19 این قانون شده باشد مراجع صدور احکام تعزیرات حکومتی ضمن صدور احکام تعزیرات، عامل ورود خسارت را مکلف به جبران خسارت می‌نماید.

مادهٔ 54 ـ در کلیهٔ مواردی که بعلت وقوع تخلفات مشمول تعزیرات حکومتی خسارتی متوجه اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی شده باشد حق شکایت برای آن‌ها محفوظ خواهد بود.

مادهٔ 55 ـ چنانچه محکوم از پرداخت جریمهٔ تعیین شده خودداری کند مبلغ جریمه از اموال وی تأمین میشود لکن مستثنیات دین و وسایل تامین حداقل معیشت متعارف مستثنی خواهد بود.

مادهٔ 56 ـ کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون با رعایت مادهٔ 52 از تاریخ اجراء متوقف میگردد.

این قانون طی جلسات متعدد از تاریخ 16 / 6 /67 تا تاریخ 23 /12 /67 در مجمع تشخیص مصلحت نظام اسلامی به تصویب رسید.

نسخه متنی منتشرشده در دادکتاب نقره‌وانی ـ 1405/08/09